

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☞ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuus 60 marka. Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

VIII. aastakäik.

Reedel, 11. veebruaril 1927. a.

VIII. aastakäik.

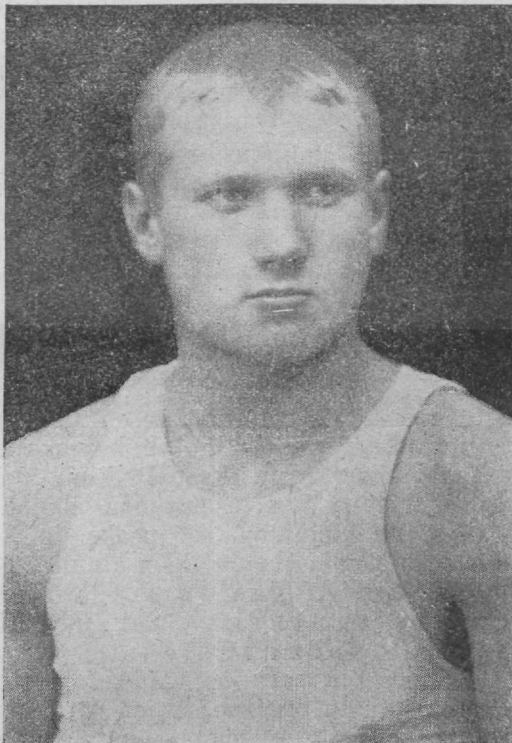
Rusikameeste suurpäevadelt.

Esivõistlused möödusid ootustest kahvatumalt. Üldine tasapind on langemas.

On veidi kurb konstateerida, et poks, maailma populäärseim spordiala, sisevõistluste lemmikala ka meil, varem kui ta mingile õitsvusele oleks jõudnud, juba närbumise tunnuseid näitab. Rahvas tahaks meil poksi näha, tahaks rohkelt näha, kuid seltsid ja liidud ei jõua teda pakuda. Korraldatakse küll kursusi, rohkem kui kõigil teistel spordialadel Eestis kokku, „poksijaid“ käib läbi rohkelt, kuid pidama jääb ainult vähesed, keda veelgi iga väiksem tuulepuhang võib minema kanda. Sarnase nähtuse puhul võib lõpuks otsusele jõuda, et poksispordi meie rahva iseloomule kogu oma sensatsioonilikkuse peale vaatamata kohane ei ole ja eestlastel heledamaid väljavaateid poksist tõusta ei saa.

Peaks ju kord veel õnne katsuma välismaa treeneri ja modernimate õppemeetoditega, kuna oletada võib, et praeguste

E. Spordilehe foto.

Eesti raskekaalu meister Karl Tender, omas kaalus täielikult konkurentsitu.

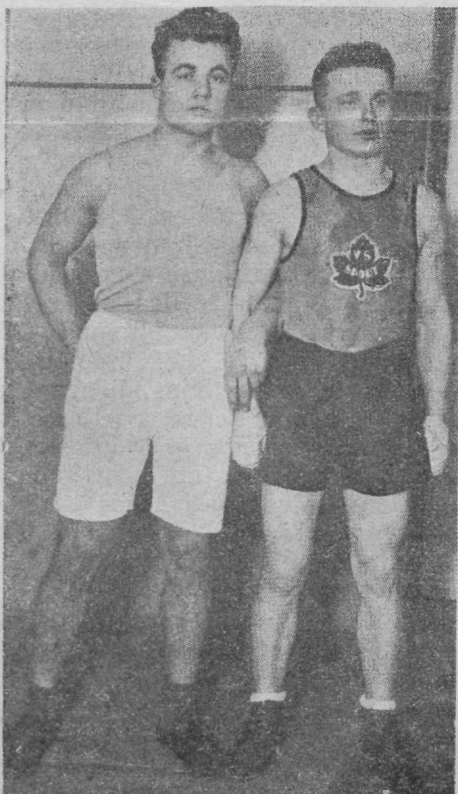
kodukasvanud õpetajate töö sedavõrd poolik ja võhiklik on, et ta inimest poksijaks ei suuda hingeliselt ega füüsiliselt väljaarendada, poolküpse võitluse saadab ja selle rasketes pingutustes sarnaseid vigastusi või hingelist halbatunnet esile kutsub, et mees võimalikult kiiresti tõttab poksiringi poole käega lööma. On teada mitmeid nähtusi, kus füüsiliselt allapoole keskmist tasapinda inimesele kohe kindad kätte antakse, ilma et ta kaitset suudaks omandada või elundeid tarvilikult karastada, kohe raskete löökide alla satub. See on suur patustus inimese tervise vastu. Esivõistlustelgi oli rohkelt sarnaseid tüüpe, kelle koht tema konstitutsioonilist arenemist silmates küll igalpool mujal kui poksiringis peaks olema. Võib olla pidurdab see poolvalminute ja toorete meeste tuldesaamine meie poksi edukust, kuid igatahes tuleks siin mingit asja ümberkorraldust ette võtta, et sarnast õndselt labast pilti ära hoida, nagu see esivõistluste esimesel

päeval Sõdurite Kodus oli. Teisel päeval, kui enamus nõrgemaid mehi oli välja langenud, paranes võistluste tasapind, kuid ikkagi ei ulatanud ta eelmiste aastate tasapinnani. Heledam oli meil vist 1925. aasta, kus sarnased mehed veel auhinna-saajate nimestikus seisid, kui: Klausner, Tamberg, Einmann, Parts, Luts 1., kõik tuusad.

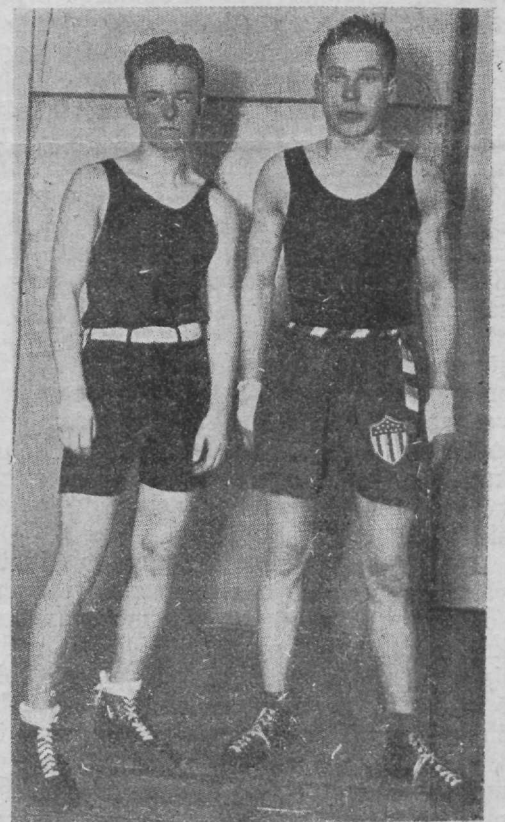
Üldse esines tänavu võistlejaid 33 (läinud aastal 44), neist kärbeskaalus 2, kukk-kaalus 3, sulgkaalus 4, kergekaalus 3, kerge-keskkaalus 6, keskkaalus 6, poolraskekaalus 6, raskekaalus 3. Seltsidest esitasid Kalev ja Sport kumbki 13 meest ja Tartu Kalev 7.

Läinudaastastest meisritest loovutasid Maasik, Einmann ja Gern oma meitsrikojad, kuna Lester ja Laubert need ka vakantseteks jätsid, siirdudes kaal kõrgemale, missugust nähtust ka mitme mitte-

E. Spordilehe foto.

Kott ja Viikberg, poolraske- ja sulgkaalu meistrid.

Volde ja Laubert, tehniliselt head sulgkaallased.

Ameerika spordiliikumise credo.

Ameerika turnijate liit korraldas kirjandusliku võistluse teemil: „Mis on turnimine?“. Auhinnatud tööks loeti alljärgnevat John F. Bredovi kirjutust, milles meie sõna turnimine, „turnerism“ oleme vahetanud sõnaga sport, kuna kirjutus tegelikult liikumist laiemas ulatuses käsitleb ja samuti ka spordiliikumisele täiesti vastuvõetav on.

Toimetus.

Ameerika spordiliitu on koondunud ühisriikide spordiseltsid, kes rahva kehalist ja vaimlist kasvatust harrastavad ning kaalutud vaateid ja mõtteid levitavad, nagu seda teaduslikud uurimused ja kogemused nõuavad. Nad püüavad terve inimsoo vaimuelu ja kombust, kehalikku tervist ja majanduslikku heaolu tõsta.

Meie sportlased usume Ameerika ühisriikidesse kui kehastatud rahvariikluse vabariigi kujul, mis sarnasuse, vabaduse, inimlikkuse, õiguse, mõistuse ja kannatlikkuse põhilausestel on loodud, sõna-, kirja- ja koosolekuvabadusega kõigi küsimuste üle, mis tema vabadusse ja heakäekäiku puutuvad.

Meie näeme keha ja vaimu harmoonilises arendamises üht kaaluvamat eeltingimust selle rahvariigi alalhoidmiseks ja täiendamiseks. Meie püüame oma kaasliikmetele võimaldada täie arusaamisega endi kohustustest truid ja isamaaarmastajad kodanikud olla, kes samaaegselt korralikult ja tervelt elavad.

Meie hüüdsõna on: „Terves kehas terve vaim!“

See sõna haarab oma lühiduses eeskujulikult meie liidu olemise mõtet ja eesmärki. „Terve vaim“ peab vaba ja rippumatu olema igasugustest eelarvamistest ja mõjudest, mis tema vabadust takistada ähvardavad; muidu ei saa teda kunagi terveks nimetada — sest terve olla, tähendab kõigist ahelatest vaba olla. Ta peab vabalt areneda võima, tõe kuulutama ja vastu võtma, kus teda ka ei leiduks. Ta peab tõetundmisele tungima; ta peab tõe otsima kõigis asjades, kõigis elunähtustes, kõiges, mis inimese heaolu teenib.

Ta ei tohi eelistada teatud lemmikvaateid või usutunnistusi või juhtumusteid, või seadusi, ta peab enesele öelda võima: „kas ma tõeliselt otsin tõe, või ainult selle tõendust, millesse ma meeleldi usuksin? On mul tõesti tahet tõe vastu võtta ja talle järgneda, kuhu ta ka mind ei viiks?“ Kes seda allakirjutada ei suuda, seda ei saa õiglaseks tõetsijaks nimetada.

„Terve keha“ peab elastilik, jõurikas, sümmeetriline ja arenenud olema kõigis oma osades vastavate harjutustega. Tervet keha, mitte tema üksikut osa ei pea meie käsutama. Seepärast peavad kehalikud harjutused korraldatud olema, et nad kõigile kehaosadele võrdselt tulu pakuksid.

Nii virgutab spordiliikumine igapäev vaimuelu vabale ja rippumatule mõtlemisele, samuti koolide ja kursuste loomisega, kus uusi vaateid ajalooliste, loodusteaduslike ja majandusteaduslike ainete kohta õpetatakse, nagu ka loengute ja vaielushõtetate korraldamisega päevaküsimuste üle.

Usu ja teaduse küsimustes nõuame meie vabadust selle kõige laialdasemas mõttes; sest kindlalt püsivates asjades peab valitsema ühekülgus, asjades, mis kindlalt ei püsi, vabadus.

Meie võitleme filosoofia levimise eest, mis põhjeneks loodusjõudude tundmisel ja nende käsitlemisel. Kuna meie seda head Ameerika põhimõtet pooldame, et kirik ja riik olgu üksikust lahutatud, mõistame meie hukka usuroorganisatsioonide segamist kodu-, kodaniku- ja riigisuhetesse, kuna meie maa ilmakäsituse jumalusest või harjumuseks võetud „kõrgemast olevusest“ ei räägi.

Religioon tugeb usule tundmatuse ja ei ole seega teadus. Usundlised veendumused on enam või vähem sügavad, olemes vaimlisest kõrgusest, milleni igäüks on arenenud, ja arusaamisest, mida ta looduseaduste ja -nähtuste, nende olemuse ja mõju käsitlemiseks tarvitab.

Meie vaatleme inimseltskonda kui elavat organismi ja riiki kui üht faasi seltskonna edasisammuvast arengust. Meie võitleme õiguste sarnasuse, masside mõju ja võimu eest klasside vastu. Meie mõistame hukka majanduslised suhted miljonäri ja vaese vahel; meie püüame neid kõrvaldada ja tasandada. Meie oleme vastased igasugusele klasside võimuharumisele. Meie toetame püüdeid, mis sihivad ühtlaste majanduslike tingimuste loomisele elus.

Meie leiame, et töö saavutuste kasutamiseks kapital takistusi teeb; meie tahame tööliste ja kehalise ja vaimlise töö vilja kindlustada, talle jatkuva osa võimaldada, vägivalda ja ülekohut võitlusest ka-

pitali ja töö vahel eemale hoida, millega klasside vahe eemaldatakse.

Inimesevääriline olemine on kaaluv materjaalseks heaoluks, ja kui ühelt poolt võidakse öelda, et maailm mõnele inimeseväärilisele elu võlgneb, peab teiselt poolt iga üksik oma paremad püüded välja panema enesele sarnasele elu kindlustamiseks, milleks talle seltskond võimalusi peab pakutama.

Inimõigused peavad omandusõigustest kõrgemal seisma. Viimaseid võib kindlustada seaduslike korraldustega.

Rahva vahenditu osavõtt seadusandlusest demokraatlikus riigikorras on soovitatav. Tegelikke rahvamajanduslisi ja sotsiaalseid hädasid peab nii kõrvaldama, et keegi ei kannataks.

Riigil on kohustuseks kõigi vaimlist kasvatust arendada, kuna ta seda vabadel põhimõtetel ehitatud koolisüsteemiga — hoides alal asjatundlikku koolivalvet — viimistleb.

Et nii üksikul kui riigil ja rahvastel õigus jõust kõrgemaks on, peab maksvusele jääma.

Rahvusvaheliste tüliküsimuste lahendamise vahekohtu läbi on soovitatav. Rahvusvaheliste tüliküsimuste kadumine teostub kõigi inimsoo rahvaste õiglasel väljarenemisel ja maksmapääsmisel kuni üksikosadeni.

Meie ei ole mingi poliitiline partei, kuid meie loodame oma kaasliikmetelt, et nad kui inimesed ja kodanikud niiviisi elaksid, et nad kuldsele reeglile: „Kellelegi valuks, kõigile tuluks“, võimalikult lähedale jõuaksid.

Sisevõistluste tähtsusest.

Ilmarekordimehe Helmuth Körnigi järel.

Sisevõistluste tulutuse üle on nii palju kirjutatud, et mind kihutab korraks ka sarnaste korralduste kasust kirjutama. Sisevõistlustest kui propaganda abinõust ei taha ma kirjutada, see peaks üldiselt mõistetav olema. Ma tahaksin ainult küsimusele vastata: Kas on sisevõistlustel virgutavat tähtsust aktiivsele sportlasele?

Esimene ja peamine väide, mis sisevõistluste vastu tuuakse, on, et sport kuulub vabale loodusele, mitte aga tolmustele saalidele. Väide oleks tingimata omal kohal, kui spordi asemele sõna kehaharjutused asetaksime, sest kehaharjutuste eesmärgiks on keha arendamine, lihaste ja siseorganide terastamine, sport aga tähendab vaimliste ja kehaliste jõudude kokkuvõtmist seatud eesmärgi saavutamiseks. Kehaharjutused on seega abinõu eesmärgiks, sport aga ise eesmärk. Sporti harrastada tähendab, kehaharjutustega ettevalmistatud keha võimalikult suurele saavutusvõimele viia. Et seda saavutada, peab sportlane igasuguseid võimalusi kasutama.

Ühed sarnastest võimalustest — minu arvates isegi väga suured — on sisevõistlused. Olgugi, et õhk võistlusaalides kohati väga halb on arstlisest seisukohast (ma olen tihti selle küsimuse üle spordist huvitatud arstidega kõnelenud) näib võimatusena, et sportlikeks saavutuseks kuuluvate väheste minutitega vähematki kehalist viga võiks enesele teha. Liiga kaua püsivad selleks juba sisevõistlused, ja kui halva õhu sisse hingamine läbi ei ole seni mingid kahjusid kindlaks tehtud, siis näitavad kogemused, kui

huupi sisevõistluste vastaste väited on loodud. Minu arvates võib kõndimine tolmusel maanteel või suitsetamine palju halvemaid tagajärgi anda kui sportline tegutsemine saalis. Edasi tuuakse sisevõistluste halbtusena kõva pinda, mis muskulatuurile kahjulik on. Ka see väide näib mulle huupi tehtud olevat. Just mina kui sprinter tulen põrandapinnaga kõige tugevamasse suhtumisse, kuna sprinter peab kogu aeg suurima jõupingutusega põrandat tampima. Kahjulikke mõjusid ei ole ma sugugi tähele pannud. Minu arvates on saali põrand vähem kahjulik paljude meie sõeradade pinnast. Kui halval pinnal ei pea meie aga tihti jooksuma, ja et meie jookseme, on tõsiasi. Saalis ei ole mulle veel ühtki musklibenenemist juhtunud — ja ma tean üldse sarnaseid juhu- seid vähe —, kuna väljas ma mitmeid musklivigastusi olen kannatanud. Mitte ainult mina, vaid ka kõik sportlased ei ole vigastuste vastu väljas millegagi kindlustatud. Minu ja teiste sportlaste kogemused kinnitavad aga, et saalijooks palju vähem vigastusi toob kui sportimine väljas. Erapoolelt väljendades: Sisejooks (saalijooks) ei ole ühelgi juhtumisel hädaohtlikum jooksumisest väljas.

Selle järel, kui ma näitasin, et väited sisevõistluste vastu sugugi kindlal alusel ei tugene, pean ma veel mõndagi puudutama saalivõistlustest. Räägitakse — talvel peab keha puhkama ja ennast tulevase hooaja vastu ette valmistama. Kuid üht asja — ja vast peasja — unustatakse seejuures.

(Järg 7. lhek.)

Läheneva olümpiaadi puhul

Dr. H. Jürgenson.

Ülevad, unustamatud ning veetlevad võisid päevad olla, kui lähenesid Heraklese pühad antiikilmal, jumalikud pidid tunded olema, kui heroldid tervele Hellasele kümme kuud enne rahvusliste mängude algust püha rahu tõttasid välja kuulutama, mille vältel pidid vaikima kõik sõjahüüded ning vaenuavaldused maailmakuulsal Hellasel ning ükski ei tohtinud tülitada rändajat, kes Altise oru poole ruttamas.

Siiru-viiruvärviliste laevadega kaugest Aasiast ning Aafrikast, Itaaliast, Sitsiiliast ning Galliast jõudsid siis kohale pidustuste külalised, et näha vaba kreeklaste kehalist-vaimlist tublidust Olümpia võistlustel. Uudishimulised rahvaparved vaatlesid imestusega hobuseid ning härgi, mida maha vedasid uhketelt laevadelt tõmmukas-mustad orjad ning kõikide silmi köitsid ülikalikul ehitatud, rietatud saadikud, keda linnad olid läkitanud edustajatena võistlustele. Saadikuteks osutusid aga kõige auväärilisemad riigikodanikud, tihti tuntud terves Hellases, nad jõudsid kohale suurepärase võistluskaarikutes, tõldades, tihti võimalikult uhkematel, et neid saatvaid kodulinne paremini esitada.

Kümme kuud aga enne olümpiaadi algust pidid end tublimad võistlustele hakkama ette valmistama. Oma kodumaa gümnaasiumides pidid nad end, kõige korralikumate elukommete järele elades, ette valmistama eelseisvateks pühadeks ning, et nad tõesti end ette valmistasid seks, selleks võeti vannet nende õpetajailt ning vanematelt üks kuu enne olümpiaadi algust, siis, kus nad jõudsid juba olümpiaadi gümnaasiumi, et näidata oma tehtud tööd auväärilisemate eriteadlaste (Hellanodikes) ees.

Jõudes juba üheksakuulise koduse ettevalmistuse järele viimaks nii siis olümpiasse, pidid nad siin veel juba paremate kohtunikude ees plaanikindlalt harjutama, oma võimeid näitama: võistlesid siin erigruppides nii mehed, kui ka poisikesed, naistel polnud mängudele juurepääsu, ainult üks naine ja seegi Demeetri naispreester veel seisis Olümpias posti peal, kui natsionaalmängud olid alanud.

Pidustused algasid öösel: ohvrisuutsu pilved tõusid kõrgele sinitähtede poole, kui antiikilm oma palvega olümpiaadi avama hakkas. Kui ilmus aga koit, siis algasid ka võistlused: jooksud, hüpped, visked jne. Viimasel päeval olid võistlused kaarikutel, missugused rohkem uhkuse demonstratsioonideks olid. Kui olid mitmepäevalised võistlused lõppenud ja hellanodikes'id ära määranud nobedama kiirjooksja, suurema võidu saaja, kelle nimega järgmised neli aastat nimetati, siis järgnes võistleja austamine prytaneionis. Võitja kaetud õlipuu pärjaga, mida ta võistluse järele kohe sai, ning käes palmioks, pühalikkude laulude saatel, pärast ohvritoomist veel Zeusile, astub kutsutud külalisena Olümpose Prytaneioni, kus viibisid kõik paremad antiikilma suurused, alates paremast kiirjooksjast suurema mõtteteadlaseni. Võitja sai siin suurema lugupidamise osaliseks.

Lahtine, julge, ühekorraga ka rahulik vaade, kerge ning vaba käik, osavus ning jõud, vastupidavus, kiirus igas liigutuses — need omadused said Olümpias harrastatud, kasvatatud ning antud iseloomusta-

Olümpiaadi treening on hoos.

E. Spordilehe foto.

Kergesportlaste olümpia võimlustunnilt.

Kaks korda nädalas võimlevad kergesportlased Kalevi võimlas spordiõpetaja Idla juhatusel, kaks korda nädalas harjutavad maadlejad Kursmanni juhatusel ja kaks korda nädalas võimlevad ja teevad palliharjutusi jalgpallimehed Gonsiori tänavana maneeshis Reini ja Liivari juhatusel. Ainult tõstjatel ja poksijatel puudub veel ühistreening. Eelmistel on see raskelt-teostatav laialipillatuse tõttu, teised ei ole veel suutnud organiseeruda.

Üldiselt võib väita, et olümpia treening meil hoos on. Inimesed töötavad inukalt, hasardiga. Eriti võib seda tõendada kergesportlaste ja maadlejate kohta. Kergesportlaste töölust on otse imetletav ja täidab pealtvaataja kõige suuremate lootustega eeloleva hooaja kohta. E. Idla harjutusmeetod on ka sedavõrd mitmekülgne ja kaasakiskuv oma nähtava tulu juures, et mehed endid otse ümber-sündinutena tunnevad ja kahetsevad, et varem juba sarnast tüsedat treeningut ei ole maitsta saanud. Ka mitmed sarnased vanad veteraanid, kes kunagi ei ole võimlemist hinnanud ja seda tühjaks vigurdamiseks, „shimmitamiseks“ pidanud, nüüd aga katseks kord võimlema tulnud, on ihu ja hingega asja külge seotud. Võimlemine praegusel kujul, üldvõimlemine, kestab kergesportlastel kuni 14. märtsini, mis ajast sihtvõimlemine, erialadele ettevalmistav võimlemine suveks algab. E. Idla on ühenduses kirjateel oma endise õpetaja, Saksa olümpia treeneri J. Waitzeriga, kellele meie harjutuste käik seega teatav ja selle kõigiti heaks on kiitnud. Tema arvates peaks füüsiliselt nüüd

ettevalmistatavate meeste treening ka suvel kindla juhatusel all jätkuma ja võistlemine normeeritama. Üle kahe korra kuus võistelda ei ole soovitatav. Sügisest kuni 1928. a. kevadeni peaks jälle käima võimlemine ja siis endiselt võistlused. „Kui see kõik nii kavakindlalt läheb,“ kirjutab Waitzer, „siis lubatagu mulle aegsasti Eesti sportlastele õnne soovida.“

Nagu näha, kerkib suveks nüüd sporditehniliste harjutuste üldjuhi küsimus päevakorra ja sellele kohale sobiks vast A. Klumberg hästi, nagu sportlaste endi ringkondades arvatakse.

Jalgpalli harjutustel ei ole just sarnast tuld märgata kui kergejõustikus, kuid siiski käiakse korralikult koos. Nagu selgunud on, loodavad üksikud seltsid ja seega paremad mängijad välismaade treenerite saabumise peale, millega töö vist intensiivsuses võidaks. Sport angasheerib 1. märtsist treeneri Ungarist, kuna TJK kuuldavasti Inglise treenerit soetada kavatseb.

Maadlejate vormi võib meil praegu väga heaks pidada ja nende harjutused ei jäta samuti midagi soovida. Igal harjutusõhtul kubiseb maadlusmatt meestest, mille ees ja järel mitmesugused võimlusharjutused, nõõrihüpped jne. käivad. On loota, et kevadeks rida nooremaid mehi meil juba rahvusvahelise tasapinnani küünib ja ka vanemad maadlejad oma võimetes täienevad, võtetes mitmekesisust jne., mida nüüd juba treeningul kujukalt märgata on.

vatena antiikaja kreeklastele, nende esinemisele ning ilmavaatele.

Just antiikaeg peab ütleva, oli see, kes nendel võistlustel oskas ühtlustada kehalisi ning vaimlisi edasipüüdmisi paremaks, ilusamaks saada (olid just Phytia natsionaalmängudel võistlused kunsti alal esimesel kohal, Olümpia mängudel samuti tähtsal kohal), kes oma rahvast oskas kasvatada tema jõudude kohaselt. Ning kui suurema antiikaja lüürile ning spordi-ideoloogile ehitati Apollo templisse altar, kuhu ta tulla võiks luuletama, tööle, jumaliku häält kuulutama, siis on see vist parimaks tunnistuseks, et seda tõsiselt ta ka kehalise kasvatuses väärilise hinnangu tõttu vajas.

Ka tänapäev läheneb meile Heraklese sammudega Olümpiaad, — kas oleme valmis pannud terveid, korralikke eluviise elavaid kangelasi? Ehk peame pea norus veel käima ning häbiga minema sinna, kuhu Olümpia komitee meid lahkesti saata lubanud. Eesti on väike, kuid tugev, sest ta sai ürgjõu tõttu iseseisvaks, selle maa hinges ei või surnud olla seetõttu Olümpia mõte! . . .

— Harry Persson jõudis oma Ameerika võistlusreisilt Stokholmi tagasi, kus ta mitmetuhandelise rahvahulga poolt vastu võeti. Persson peab nii Maloneyd kui Delaneyd poksijateks, kes Tunneylt võivad selle tiitli riisuda.

— Soome töölispoksijad võitsid Oslos Norrat maavõistlusel 5:3.

Iseloomustusi Inglise jalgpallist.

Saksa olümpiatreeneri O. Nerzi järel.

Peapallistseen inglise esimese liiga võistlusest.

Teisel jõulupäeva õhtul, selle järel kui ma Newcastle'i treeneri J. McPhersoni juures olin obligatoorsest hanepraadi ja plumbuddingut söönud, läks sõit lahti Leedsi poole, kus Newcastle'il tuli kolmandal pühal esineda. Sinna jõuti veel kell 10 õhtul, mil kasinalt õhtueinet söödi. Teisel hommikul kell 1/9 einetati voodis. Lõunat ei antud mängijatele, ainult tass teed kuivikutega oli kõik. Newcastle pani välja sama meeskonna, mis kaks päeva varem Cardiffi vastu, ainult vigastatud tsentrhalfi kohal oli üsna noor mees: Park. See oli enesest suur riisiko, kuna Leeds keskormaja Jennings oli just värvavate arvuga juhtiv kütt Inglismaal.

Mäng oli iseenesest terav kontrast eelmisele. Cardiff-Newcastle oli kubesenud kumbagi meeskonna hiilgesaavutustest, kus näidati pallivalitsemise tehnilisi finesse, pall tihti tükk aega käis ühes meeskonnas käest kätte. Leeds teadis aga, et ta kaotama peab peene mängu juures. Ta muutis enese taktika. Kick and rush! Vastase terav katmine on tähtsam enese vabaksmängim'sest. Mängu väljanägemine ei ole tähtis. Vastast takistada, tema mängu halvata, see oli parool. Siis lühidate ja kiirete pealetungidega vastast üllatada.

Newcastle oli Newcastle. Võit oli napp ja juhuslik, kuid teenitud. Leedsil oli pealtvaatajate rekord: 49.000! Mass oli fanaatiline. Mängu otsustas Newcastle'i vasaksisemise löök 7 minutit enne lõppu. Kuid siis oli Leeds ka juba täielikult valmis. Väga kergesti oleks Newcastle viimastel minutitel rohkem värvavaid võinud lüüa. Shansse oli küllalt. Mäng oli tervena Leedsi karistuslinal ja kuigi Newcastle värvavaid ei suutnud lüüa, oli ta tunduvalt ladusam ja stiilsem meeskond. Gallacher oli hästi kaetud. Kuigi ta vastasmees samuti shotlane oli, pääsis ta siiski tugevalt maksvusele. Mõlemad värvavad olid tema sissejuhitud. Tagajärg oli 2:1 Newcastle'i heaks.

Ma sooviksin, et värvavahetidel oleks rohkem võimalusi omi inglise kolleege töös jälgida. Palli kinnipüüdmine on peaaegu võimata. Ainult minemapoksimine. Palli hüpatamisest jooksuga kuni karistusala piirini ei ole juttugi. Ja kuidas värvavahahte atakeeritakse! See on paljudel juhtumistel väga kõva kool, kuid ta on terve kool. Vahekohtunik lubab, niipalju kui vähegi võimalik, kaksikvõitlusi tormaja ja värvavahi vahel.

Vahekohtunik mängus oli nõrk, kuid mass oli võrdlemisi rahulik ta valeotsustuste puhul. Väli oli väike, nii et 50.000 pealtvaatajat väga imposantse koguna välja paistsid.

Kuna kahe pingutuse järel Newcastle'il puhapäevad järgnesid, kasutasin ma juhust Sheffieldis sealse Wednesday ja Tottenham Hotspursi võistlust jälgida. Tottenhami manager Peter McWilliam on end. Newcastle'i mängija. Mulle ennustati, et mäng Sheffieldis Leeds mängu ise-

loomu kannab. Tottenham on hiilgavamaid tehnilisi meeskondi, Wednesday robust. Tottenham kaotas, olgugi, et ta paremat jalgpalli mängis. Score oli 3:1.

Mängu ajal esitleti mind inglise jalgpalliliidu president J. C. Clegg'ile. See on üle 70 vana härra. 1870. a. saadik on ta Sheffieldis Wednesday liige. Ta oli omal ajal hea mängija ja hiljem kuulus vahekohtunik. Sheffield on linn, mil kõige vanemad jalgpalli traditsioonid. Vaneim veel püsivatest jalgpallklubidest üldse on Sheffield Club, mis 1855 asutatud.

Mängu ajaloos ja määruste kujunemisel on Sheffieldil kaaluv osa olnud. Tema liidu initsiatiivil on jalgpalli toodud nurgalöök, samuti karistustmäärused jne.

Mängud Leedsis ja Sheffieldis näitasid jälle uuesti, et „hea jalgpall“ mitte alati võidukas ei ole. Et taktika samuti asi on, mida alati ette ei saa valmis kalkuleerida. Newcastle'i mehed nimetasid sedasorti jalgpalli „Cup-tie-football“ (karika-jalgpall).

Nüüd mõistan ma, miks klubide direktorid ja managerid karikavõistluste eel palju reisivad, et uusi mängijaid osta. Sarnast sorti jalgpallis võib juhtuda, et pool esimest meeskonda ühel mängul vigastada saab, ja sugugi mitte vastase ebafairi mängu tõttu. „Ikka kõvasti peale!“ on s' in loosung. Head meeskonnad pelgavad karikavõistlustel vastaseid teisest ja kolmandast divisjonist enam kui sarnaseid esimesest liigast. On kohati üllatav, milline suur vahe mõnikord liiga ja karikaformi vahel valitseb. Ma tean juhuslikult, et Huddersfield Town, kolmekordne liigameister, läinud aastal ennast enam karikavõidule kui liigameistri tiitlile konsentreeris, kuid sellegipoolest esimese liiga viimaselt meeskonnalt Manchester City'lt lüüa sai. Järgneval pühapäeval hävines aga Manchester City liigavõistlusel talle 1:5.

Inglismaal ollakse arvamsiel, et karikamängud enam spordi populariseerimiseks on, kuna liigavõistlus rafineeritud jalgpall on. Igal meeskonnal on omapärased, mille päritolu põhjened seltsi traditsioonidel. Newcastle'ist öeldakse, et ta hea võitleja on nii liiga- kui ka karikavõistlustel, kuna eeldusena maksab veel, et ta hiilgevorm pühadega saabub. Sunderland hakkab sügispoolse edu järel ikka kevadel langema ja omab üldse vähe rekorde. Aston Villa on hea karikavõitleja. See näitab, et meeskond nõrkuseperioodi järel kevadeks, mil karikamängud algavad, vormi tõuseb.

Jalgpall on inglise klubidel suureks äriliseks ettevõtteks. Selle järel on ka terve aparaat sisse seatud. Kõik läheb oma äri lmelist rada, treener ja arst annavad iga hommik direktorite istungil kirjalikult aru mängijate seisukorra üle. Kumbki muidugi eraldi. Tihti lähevad nende kahe arva-

mised lahku. See on direktorite asi siis, kumba teatele enam kaalu anda.

Ülesvõtmise õigus Newcastle'is on müüdüd ühele fotograafile. Kui minu filmimise kavatsusest teada saadi, tuldi mulle küll vastu, kuna leping ainult „seisvate“ piltide peale olevat tehtud. Meeskonna pilte võib näit. ainult St. James Park'i „öue-fotograafil“ saada.

Newcastle United on rikkamaid klubisid Inglismaal. Sellegipoolest ei kuulu mänguväli klubile enesele, vaid ta maksab ta eest umb. 1 milj. Emk. aastas renti. Ei oleks mingit raskust enesele oma mänguvälju soetada, kuid direktorid ei soovi seda, ja on praeguse seisukorraga rahul. Niisugused on inglased.

Millistele traditsioonidele Newcastle võib tagasi vaadata näitab iseloomustavalt asjaolu, et enam kui 20 treenerit ja manageri on klubi eneselt välja annud. Tunnus, et intelligents alati kõrge faktor Newcastle'il on.

Vastava nädala treeningukava oli Newcastle'il järgmine:

Pühapäeva hommikul: Vann ja Cardiffi mängust vigastatud ravitsemine. Mingit sundust. Kel tarvis oli, see tuli!

Pühapäeva õhtul: Sõit Leedsi. Kell 11 magama.

Esmaspäeval: Mäng Leedsi vastu. Tagasi sõit Newcastle'i.

Teisipäeval: Puhkus. Vigastatud ravitsemine. Vann.

Kesknädalal: Kerge võimlemine. Vann.

Neljapäeval: Sprindid, võimlemine, vann.

Reedel: Sprindid, võimlemine, vann.

Laupäeval: Mäng Leedsi vastu.

Võistluseks Leedsi vastu moodustati meeskond kesknädala õhtul, nii et igal mängijal aega jätkus ennast ette valmistada.

Newcastle United tarvitab oma mängijate jaoks kahte sorti jalgpalli saapaid. Ühed on ilma kuulsad „Hotspurs“ firmast Manfield & son, Northampton, teised on mõõdu järel tellitud ühelt kohalikult kingsepal. Oma kvaliteedi poolest on need eeskujul. Külla ilmaga kaetakse saapad põhjast vildi või kummi korruga. Ka muidu panevad inglased rõhku oma meeskonna varustuse tublidusele. Talvel kannab värvavaht vil-laseid pükse, selle all veel erilist trikookombineed. Jalalikke ümber kannavad kõik mängijad bandaashe. Kuid mitte kummist. Harilikud sidemed, mida enne ümbermähkimist niisutatakse, on ots-tarbekohasemateks osutunud. Nad hoiavad hästi ümber, kuid ei pigista sooni kinni.

Nii mänguks kui treeninguks määratakse jalgu oliivõliga. See hoiab sooja ja vähendab lihaste rebenemise hädaohtu. Põlvebandaashe kantakse harva. Põlveoperatsioon „meniskuse vigastustel“ tehakse rohkesti ja heade tagajärgedega. Seymour, Newcastle'i vasakäär, mängib juba aastaid opereeritud põlvega, ilma et nõrkust või takistust märgata oleks. Kõik treenerid, keda ma operatsiooni suhtes usutlesin, kinnitasid, et vana mänguvõimsus pea kõigil juhtumistel tagasi saadud on. Globins, internatsionaalne West Hami siseajaja, ja Bishop, Inglismaa peenemaid ääreaajajaid, mängivad opereeritud põlvega. Kuid inglise kirurgid on sarnastes operatsioonides spetsialiseerunud ja kontinendi ametivõimud ei saa nendega võistelda. Muide olgu tähendatud, et suusatus veel rohkem liikmevigastusi tekitab kui jalgpall.

Kuigi meie Inglismaa konservatiivsesena näib, oleks ekslik arvata, et ta enese tasaseisuga rahuldub. Ajakirjandus on järjest elevil spordi sümptomide üle ja tiivustab edasiarenemist. Juhtuva näitena toon Arsenali manageri ettepaneku, mille järel pool meeskondadest esimesest liigast välja langeks ja sama palju uusi asemele tõuseks. Teine ettepanek käsib klubivärve. Juhtub ikka ja alati, et kahte meeskonda mängus on raske üksteisest eraldada, sest et nende värvid liiga sarnanevad on. Inglismaal maksab määrus, et samade värvide puhul külastav meeskond peab ennast muutma. Sagedasti juhtub, et värvid, mis muidu kergelt eraldatavad, pesemisega välja lähevad ja mängus raskusi tekitavad. Ettepanek soovib kahte alalist tunduvalt erinevat standartvärvi, nagu must ja valge, punane ja sinine, tarvitusele võtta. Kodumeeskond mängiks alati ühes ja välismeeskond teises värvis. Praktiliselt vaadatuna oleks see kena, kuid traditsioonid klubivärvidega on seevõrd juurdunud, et see ei ole teostuv.

Uueaastapäeval oli revanshmatsh Newcastle-Leeds St. James Park'is. Külalised ilmusid oma tugevaimas koosseisus, Newcastle selle vastu oli sunnitud terve rea reserve esitama. Spencer, Gibson ja Harris olid vigastatud. Asi töötas kriitiline olla, kui ikka ka rekordkütiti Jenningsi arvesse võtta. Meeskonna kokkupanu tekitas direktoritele tugevat peavalu. Arvesse tuli võtta ka, et järgmisel pühapäeval karikavõistlusel tuleb esineda. Direktorite nõupidamisel seati küll meeskond kokku, kuid laupäeva hommikul oli veel nõu-

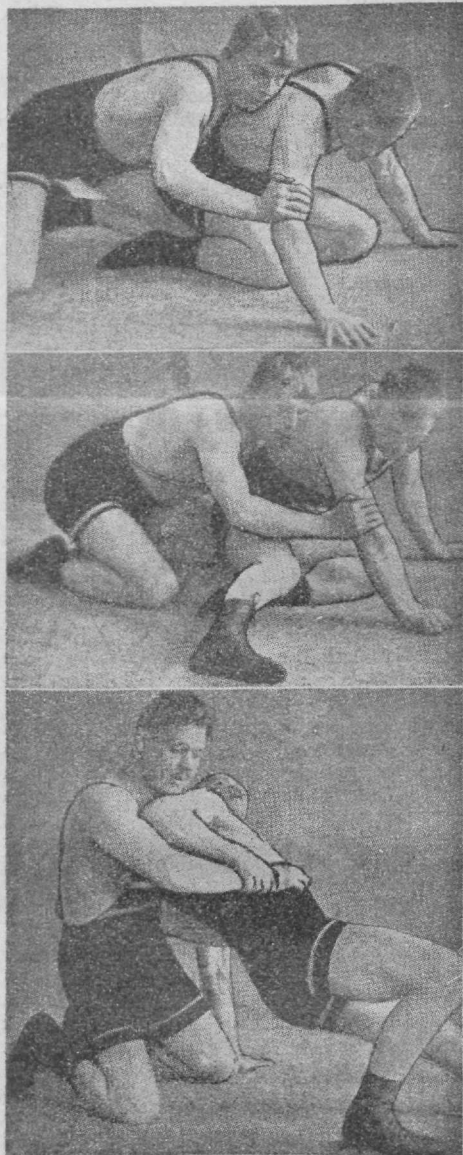
MAADLUSÕPETUS.

Käevõtted altpoolt ehk kaitsjast pealetungijaks.

Maas alloleval võistlejal on raske enast kaitsta, seepärast püüabki ta esimesel võimalusel vabaneda pealetungija võttest. Kui pealetungija on pannud näiteks oma vasaku käe allolija kõhu ümber ja

Kaksiksidumine altpoolt

tehakse pealetungijale, kes pea poolt on pistnud käed ümber allolija kõhu. Siis

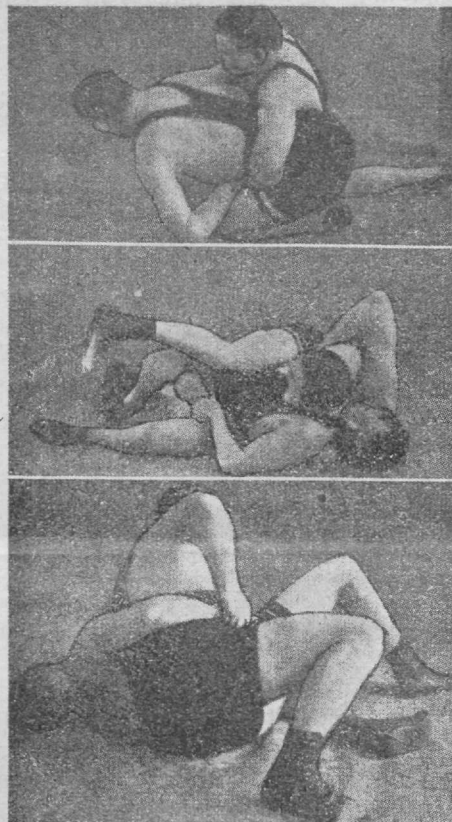
55. Püstitõusmine.

paremaga haaranud küünarnukist ning kogu jõuga püüab maasolijat sinna jääma sundida, siis asetub allolija istukile ja sirutab jala õieli, kas ette või küljele, millega ta hõlpsasti vabaneb. Vabanemine sünnib veel kergemini, kui samal hetkel osatakse teist kätt maha toetades paisata vastast küljeli tahapoole.

Allolijal ei tarvitse sugugi veel sel juhul kohe püsti tõusta, vaid ta võib olukorda kasutada omakorda võtteks käte sidumise, millest mõned maadlejad oskavad väga mõjuvaid võtteid arendada. (Vaata joon. 55.)

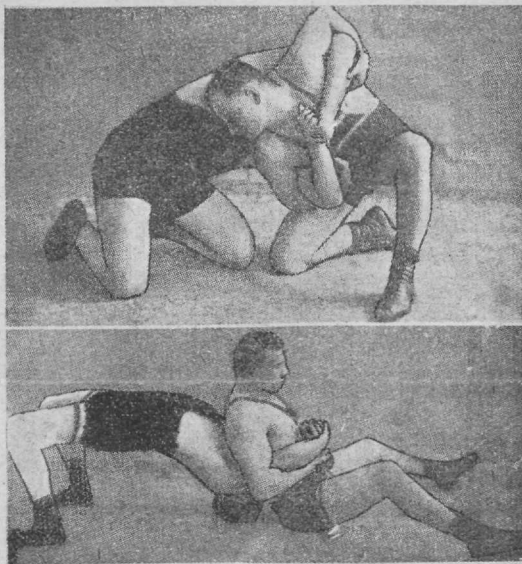
Pealetungija käe sidumine altpoolt

teostatakse nii, et kui pealetungija on näiteks oma vasaku käe pannud ümber allolija kõhu, siis hakatakse enese vasaku käega ta vasaku käe randmest kinni, nagu joon. 56 näitab. Siis tehakse hoogne kehapöörde paremale ja püütakse käsi vastase parema kaenla alt panna ta seljale. Siis püütakse ennast istukile ajades vastast seljale sundida.

56. Üks käsi seotakse altpoolt.

seotakse ta mõlemad käed küünarnukkide ümbert ja tehakse järsk kehapöörde embkumbale poole, mis on pealetungija asendist. Vastane siirdub silda, millega pealetungija ja kaitsja on enese osad va-

57. Kaksiksidumine altpoolt.

hetanud. Võtet hoitakse kõvasti kinni. Tugev sild ei murdu otsejoones pigistusega, vaid teda tuleb jälle küljekäändega purustada. Vaata joon. 57.

(Järgneb.)

— New Yorgi sisevõistlustel sai soomlane Ove Andersen 2 miilis ameeriklaselt Lermondilt ajaga 9.18,4 lüüa. 60 yardis võitis Miller Mc Allisteri 6,4. 1000 yardi jooksis Dodge 2.13,6 ja miili Lloyd Hahn 4.15 6. Kõrgust hüppas Charles Major 1.96 (3. Osborne 1.86) ja teivast Harrington 3.97,7.

— Rootsi võitis poksimaavõistlusel Norrat 5:3. Kuna paremad Rootsi poksijad praegu Ameerikas viibivad, oleks tagajärg muidu suuremgi olnud.

Jalgpalliliidu asemikkude kogu koosolek

peeti pühapäeval. Koosolekut juhatasid A. Silber ja Adorf, protokolli kirjutas Kütt. Varalahnud internatsionaali Kuulmanni mälestust austatakse püstitõusmisega. Tegevusaruandest selgub, et liidus on praegu 48 seltsi, aasta jooksul on liitu astunud 12 ja välja langenud 5 seltsi. Registreeritud jalgpallimehi on 1756, keda aasta jooksul on juure tulnud 320. Võistlusi on peetud: välismaalastega välismaal 13, välismaalastega sisemaal 22, registreeritud võistlusi kodumaal 83, registreerimata 90. Pääsetähti on liidu võistlustele müüdüd 14.553 tükki 808.000 marga väärtuses, peale selle 3000 Eesti-Leedu pääsetähte, mille tulu 320.000 marka keskliidule läks.

Aruanne, mis üle 100.000-margalise puudujäägiga tasakaalu seatud (tingitud peaaajalikult Helsingi-Tallinna linnavõistluse ebaõnnestumisest) leiab ägedat arvustust, kus siiski väiklusteni minnakse ja tühiste pisiasjade kallal otsatult jõudu kulutatakse. Juhtnõuudeks liidu juhatuse tegevusele antakse, et esituskuludeks välismaavõistlustele ei tohi üle 7500 marga kulutada, samuti mängijatele üle 500 marga päevaraha maksta. Liidu liikmemaksuks määratakse 500 marka. Olümpiaadi ettevalmistamise küsimus ei leidnud lähemat käsitamist.

Uude juhatusse valiti: Reisberg 19 häälega, Lugenberg 17 h., Miller 17 h., O. Silber 15 h., Tohver 12 h., A. Anier 10 h., ja Rutopöld 9 h. Kandidaadid neile on: Visman, Reinans, Tshutshelev, Lepik. Keskliidu asemikkudeks valiti: A. Silber, Lugenberg, Rutopöld, Floor, Reinans. Revisjonikomisjoni: Bern, Prii, Palm.

H. Markoviitš

Viru tän. 15. Tallinn, kõnetr. 26-52.

Kõige suurem valik väärtuslike asju spordi-aufindadeks.

Bob Põdder

poksis 1. jaanuari pealelõunal New Jerseys Joe La Grey'ga 8-roundilises bout'is. Võistlus lõppes tagajärjeta, s. o. „no decision“.

Voldemar Väli

võistles laupäeval ja pühapäeval Kopenhaagenis sealse atleetklubi Dan'i rahvusvahelistel maadlusvõistlustel. Kuigi Väli seekord oma harilikus kaalus, sulgkaalus, ei esinenud, vaid kergetkaalus, tuli ta siiski ülekaalukate võitudega oma vastaste üle esimeseks.

Tallinna hokkeiklubi

võistles pühapäeval ja esmaspäeval Riias jääpallis. Esimesel päeval oli tal vastaseks Läti meister Riia aerutajate klubi, kes võitu pühitses 6:4 (3:2), kuna teisel päeval tallinlased ka aerutajate klubi ja LSB koondusele 5:8 (1:3) pidid alla vanduma.

Korvpalli katsevõistlus

Läti-Eesti maavõistluse vastu, mis pühapäeval Kalevi võimlas Spordi ja koondusmeeskonna vahel aset leidis, andis kena kombinatsiooniga Spordile hiilgava partii järel võidu 43:29 (22:12). Eelmänguks mängisid Makkabi ja Kalevi naiskonnad korvpalli, mis viigiga 8:8 (6:4) lõppes.

H. Danska †

parimaid Soome sprintereid, kes aegu 100 mtr. 10,9 ja 200 mtr. 22,2 näidanud, suri pimesoolika põletikku.

— Bushy Graham tuli New Yorgis kukkkaalu poksimaameistriks Phil Rosenbergi vastu võisteldes. Viimane, endine meister, võitis küll tegelikult ülekaalukalt, kuid et ta 4½ naela lubatud normist raskem oli, tühistati ta võit Grahami kasuks.

— Dr. Peltzer sai Breslau sisevõistlustel 1000 mtr-is Schoemannilt ajaga 2.36,0 lüüa. 60 mtr. jooksis Körnig 6,7.

— W. Böckl (Austria) tuli Davosis peetud maailma esivõistluse iluuisutamises ilmameistriks.

Poksi esivõistlused.

(1. lhk. järg.)

meistri juures näha oli. Seetõttu olid meistririkohad tänavu enamuses hõlpsasti okupeeritavad ja neile pääsis nõrkugi mehi.

Kärbeskaalus on asi Luts 2. ja Juustu otsustada. „South paw“ stiilis poksiv Luts 2. on suuremas ülekaalus ja kolmandal roundil tõstab Juust käe.

1. Luts 2., „Kalev“; 2. Juust, „Kalev“.

Kukk-kaalus domineerib läinudaastane kärbeskaalu meister Lester, kes andekas poiss ja sarnaste stiiliveidruste all ei kannata, kui teised tartlased. Jegorovi vastu on tal tunduv ülekaal, kuna Jegorov omakorda Kalbergi võidab.

1. Lester, Tartu „Kalev“; 2. Jegorov, „Sport“; 3. Kalberg, „Kalev“.

Sulgkaal on tasapinnalt vast kõige tusedam võistlustel, kolm auhinnaaajat olid kõik võrdse võimega tehnilised poksijad, kelle vahel asi kõige napimalt otsustus. Neist lõi Laubert punktidega Voldet ja Viikberg omakorda Lauberti, kuna Rennit 2., „Kalev“, oli Viikbergile võidu loovutanud.

1. Viikberg, „Sport“; 2. Laubert, „Kalev“; 3. Voldet, „Kalev“.

Kergekaal viis kokku tartlase Kaivu Ivanoviga, kus eelmine allaandmisega halvema kartusel ruttas. Lilender — Ivanov oli ühejõuline, kuid teise parema tehnika ja kaitsega.

1. Lilender, „Sport“; 2. Ivanov, „Sport“; 3. Kaivu, Tartu „Kalev“.

Kerge-keskkaalus triumfeeris Palm, kes suure vormi näib tõusnud olevat, kuigi ka vastased just eriti kõrgest klassist ei olnud. Tshernõshev võiks palju rohkem senisest pakkuda, kuid ta tippis varbaotstel ja hõljutas käsi kui mingi hiina naisterahvas operetis. See olevatki n. n. Sarmulini-kool, kes ennast balaganides Euroopa meistrina esitab. Igatahes näib Palmi Akillese kand kõht olevat ja Tshernõshev suutis meistrit kahel korral põlvitama sundida põrandale, enne kui ise knock outi langes. Vaevalt toibudes läks Tshernõshev Tedre vastu ja sai uue k. o. Esimesel võistluspäeval oli Tanni teinud Tshernõshevile madallöögi, nii et see mees õige palju kannatada sai. Tedre oli omakorda Palmile võrdlemisi hästi 2. roundi vastu pidanud, kuid kolmandal katkestas vahekohtunik Kempa matshi Palmi liiga nähtava ülekaalu tõttu. Matsov 2. võitis

Mändi paremusega, kuid loobus ise ka edasi võistlemast.

1. Palm, „Sport“; 2. Tedre, Tartu „Kalev“; 3. Tshernõshev, Tartu „Kalev“.

Keskkaalus oli crackiks Springberg, kes viimasel ajal hästi edenenud on. Kuura („Kalev“) üle sai ta võidu diskvalifikatsiooni tõttu, selle ebapuhta clinchimisest, kuna Meisler („Sport“) 2. roundil ta lõualöögist k. o. langes. Kuuskmannist sai Springberg ka võidu diskvalifikatsiooniga nügimise eest. Pastik („Kalev“), kes Meisleri üle ülekaalukas oli, purustas kulmu vastu ringiposti ja katkestas võistluse. Kuuskmann võitis punktidega Reimanni ja k. o.-ga Kuurat, mis küll kindlakstegemata madallöök oli.

1. Springberg, „Sport“; 2. Kuuskmann, „Sport“; 3. Reimann, Tartu „Kalev“.

Poolraskekaalus andis Kott Rennit 1-le („Kalev“) solar plexuse 1. roundil, mille järele see alla andis. Kask — Oole oli verine mähkimine, mis poksi moodi välja ei näinud. Võitis Oole. Valdmann lõi punktidega Pupartit („Sport“), kuid pidi Kotilt punktidekaotuse täieliku tasa-kaalu juures vastu võtma.

1. Kolt, „Sport“; 2. Valdmann, „Kalev“; 3. Oole, Tartu „Kalev“.

Raskekaalus pilbastas Tender oma vastaste Teearu ja Viksi mehisuse kõlisevate löökidega juba esimesel roundil, mil need ruttasid alla andma. Teearu võitis Viksi punktidega. Tender ei ole vist veel kudu maal enesele vastast leidnud, kes talle suudaks kolm roundi vastu pidada. Üks võistlustel viibinud sakslane-poksija võrdles Tenderi tehnikalt Breitensträteriga ja hindas teda Eesti poksijatest parimaks.

Mees on alles 19 aastane ja omab igatahes tulevikku. Peale poksi on Tender meister ka laskmises, kus ta Tallinna maleva võistlustel vintpüssis esimeseks tuli ja üleriiklisel kaitseliidu pühal browningis kolmandaks. On ta poksilöögiski head tabavust ja ükski jõuga vürtsitatud hoop ei lange umbes. Veiderdamine ja poseerimine puudub tal täielikult, mis ta mõnest teisest meie paremast poksijast sümboolikumaks tõstab.

1. Tender, „Kalev“; 2. Teearu, „Sport“; 3. Viks, „Sport“.

Seltsidest omandas punkte „Sport“ 24, „Kalev“ 14 ja Tartu „Kalev“ 9.

Surmani truü.

Truudus ei ole mingi sõnakõlks, kui hiljuti surnud Praaga Sparta jalgpallimehe Polaceki kurba saatust vaadelda. Ta viimane soov surmavoodil oli, teda maetagu punases Sparta dresis ja Sparta meeskonna pilt seisku ta külmanud peos. Ta soov rahuldati. Polacek oli ainult 21 aastat vana ja kuulus kõige lubavamate mängijate hulka. Tagasisõidul Ameerikast sai ta neeru-põletiku ja langes selle ohvriks.

Spordifüsioloogilisi uurimusi

Amsterdami olümpiaadil kavatses korraldada tuntud hollandi professor dr. Buytendijk. Ta on pööranud ka kaastöö näitamiseks oma katsetel järgmiste tunnustatud eriteadlaste poole: prof. Atzler (Viin), prof. Bethe (Frankfurt), prof. Bürger (Kiel), prof. Graf (Würzburg), prof. Herxheimer (Berliin), dr. Trendelenburg (Tübingen), dr. Kestner (Hamburg), dr. Embden (Frankfurt), dr. Wachholder (Breslau). Olümpia komitee poolt tullakse prof. Buyten-

dijkile vastu laboratooriumi ehitamisega. Uurimisele tuleks: a) sportlaste kehahitus kõigil aladel, b) treeningu kinöülesvõtted, c) reaktsiooni-võime registreerimine, d) jõumõõdud, e) vereringvoolu jälgimine röntgeni kiirtega, f) statistiliste materjalide kogumine treeningust.

Lisaprotsendid olümpiaadi heaks.

Saksa ja Shveitsi spordi keskorganisatsioonid on otsustanud lisaks kõigile senistele tuludele määrata erilist 10%-list olümpiamaksu kõigile spordivõistlustele.

Sybill Bauer †

Sybill Bauer oli kuulsamaid Ameerika ujujannaid, 26 ilmerekordi omistaja ja olümpia-võitja. Lühida haiguse järel suri ta 23-aastaselt.

— Mike McTigue võitis 28. jaanuaril New-Yorgis Paul Berlenbachi matshi katkestamisega kohtuniku poolt. Neljandal roundil oli Berlenbach 3 korda põrandal.

Originaalne kogu.

On Eestis püstitatud ühtesoodu rekorde mitmet moodu, nii et võimatu on rahvast imesta, veel originaalsusega pimesta. Ent jalgpallilõidu lugu, kui koondub asemikke kogu on siiski eriskummaline, — to mulje kogusummaline: kus seal on madinat ja sõnu, kus leili, saasta, kärtsu, mõnu, kus tuhitakse musta pesu ja nuusutakse järeleaimamatult iga lasu! On tagantjärele targad kõik — talendid, et jaga välja vaid patendid! Üks tirib nurgast arve, marka viis — on saapaid viksitud — kus poos vast siis, ja teine: „Õune, limonaadi!“ Peab sapist rõkkava tiraadi: „Meil lonkav majandus ja poolik kokkuhoid, me liit on viletsam kui vilets, loid!“ Kui nii on tundi kümme ragistet, ka kaasatoodud leivakotid tühjaks nagistet, ning tund on tulnud vastne kava õelda, ei aega kellelgi veel juppi mõelda, vaid mehed laskvad pead norgu ja kiskvad hännad sorgu. Kas lao miljoneid või sadasid, mis määraks tuleviku radasid, — siis mehed tõstvad ainult kätt, kui oleks suhu võtnud vett, kui oleks leivad kooleera või gripp ja jalgalaskmine on õnne ülim tipp. Ent aasta järgmine on lugu sama, siis tagantjärele jahvatama on kange jälle iga mees austatud asemikke ees.

V—a.

Rakverest.

Rakvere spordiseltsid Kalev ja Spordiklubi avaldavad elavat tegevust. Kalevis on käimas maadluskursused 20 osavõtjaga Tallinna Spordi maadleja Volrati juhatusel. Varsti algavad masseerimis-kursused ka hra Volrati juhatusel. 8. veebr. algasid ping-pongi võistlused seltsi meistri nime peale. Osavõtjaid on üle 30, peasjalikult poegi gümn. õpilased. Ka harjutatakse vehklemist ja poksi väikesel viisil. Kergesportlastele korraldakse treeningvõimlemist kord nädalas 2. algkooli saalis võim.-õp. Andressoni juhatusel. Rahvamaja tiigil on Kalevil ja garnisonil ühine liuväli, mis aga viimaste sulade tõttu õige kõlmatuks on muutunud.

Spordiklubi on omale Rahvamajasse toa üürinud, kus elavalt ping-pongi, vehklemist ja poksi harjutatakse. Klubil on oma raadioaparaat, nii et on võimalus õhtuti ka raadiot kuulata. Iga esmaspäeva õhtul peetakse loenguid. Loetud on järgmistele teemidele: „Soome suurjooksja Hannes Kohlehmäinen“ ja „Kergesportlase talitreening“. Ka klubi korraldab kergejõustiklastele võimlemist kord nädalas ühisgümn. saalis is. Andressoni juhatusel. Klubil on oma raamatukogu, mis koosneb peasjalikult ilukirjanduslistest teostest, kuid ei puudu ka uuem Eesti ja Saksa kirjandus mitmesugustelt spordialadelt.

Üldiselt on edu märgata, takistuseks on vaid kohaste ruumide puudus. Kalevil on küll kolm tuba, kuid need on väikesed ja spordiseltsile ebasüüdsad.

—nn.

— Shveitsi naisturnijate liidul on 301 seltsi ühes 15.672 liikmega.

— Karl Vogt püstitas Koblenzis kahega surumises kekkaalus uue maailmarekordi 107,5 kg. Endine oli Trzebiatovski 105,5.

— Kada, Sparta tsentrihalf, on mitmekülgne mees. Peale teenistuskoha kehakultuuri ministeeriumis on ta puhvetiomaniik Sparta mänguväljal ja ka spordiajakirjanik.

— Juhtivaks väravakütiks inglise liiga-võistlustel on praegu 21-aastane Camsell (Middleborough), kes juba 38 väravat tänavu löönud. Et hooaega veel 3½ kuud järele on jäänud, püstib Camsell kindlasti uue inglise rekordi, mis praegu 44 peal seisab.

— Kiriklikku eestpalvet pidas Southendis üks inglise vaimulik kohaliku elukutselise jalgpallimeeskonna heaks. See ei aidanud siiski palju, kuna matshil Swansea vastu Southend haledasti klõppida sai.

— Dr. Petzer pidi Königsbergis 3000 mtr-is võistleva, kuid jäi enne just grippi. Võitis Wiese 9.19,2.

— Poola esivõistlustel kiirusutamises näidati: 500 mtr. — Kuchar 53,0; 1500 mtr. — Kuchar 2.53,2; 5000 mtr. — Dembovski 11.13,0; 10.000 mtr. — Kuchar 21.14,4.

Kehakultuuri Sihtkapitali Valitsuse instruktorite ülesannetest.

Dr. H. J.

Nüüd kus kehakultuuri sihtkapitali valitsuse Põhja- ning Lõuna-Eesti instruktorid J. Villemson ning N. Pärn välja sõitnud, ei oleks vahest mitte ülearune peatuda nende tegevuse lähema kava juures ehk küll üldjoontes Eesti Spordileht oma selleaastases 2. numbris sellest osalt rääkinud.

Nagu teada vist ka kehaharrastajaskonnale, sai koosseisude kokkutõmbamise tõttu haridusministeeriumi kehalise kasvatuses osakonna juhtijametnik möödunud jõulukuul ametist vabastatud, vastavas kirjas kehakultuuri sihtkapitali valitsusele teatatakse aga haridusministeeriumi kooliosakonna juhataja hra G. Ollik, et välist sporthariduslist süvendamistööd meie nüüd ise oma kätte võtaksime, mis iseenesest juba ennemgi kehakultuuri sihtkapitali valitsuse ülesannetesse eriti ül võetud. Kool kaotas eesrinna selle koha likvideerimisega haridusministeeriumis, kuid ka viimast, s. o. kooli tahab kehakultuuri sihtkapitali valitsus aidata nii palju, kui palju tal selleks võimalusi ning tehniliselt aega selleks praegu leidub. Nüüd läheksime siis küsimuse juure, millised oleksid ülesanded kohtadel kehakultuuri sihtkapitali valitsuse põhja ning lõuna instruktoritel? Nendest ülesannetest rääkis lugupeetud Eesti Spordileht veel hiljuti. Me lisaksime siia juure ainult mõningad täiendused.

Kohale jõudes saab meie sihtkapitali instruktor lähemalt uurima neid olusid, millistes teatava linna, alevi või küla kehaharrastajad end kehaliselt kasvatavad, sporti teevad. Mänguväljade suurused, võimalate erimöödud (Tartu ülikooli tervishoiu professor dr. A. Rammleri tabel) saavad kõige pealt eritabelitele ülesandatud, edasi samuti ujumisvõimalused, supelasutuste erimöödud (jõgi, järv, meri, kinnine või lahtine veebassein). On need tähelepanekud tehtud, asutakse loodusega, ümbrusega tutvumisele, milleks küll ei ole tarvis erisõidusid ettevõtta, vaid millistest rääkida teavad ise kohalikud sportlased. Siin saavad instruktorid tähelepanu seepeale pöörata, et veeäärsetes kohtades võiksid veesportlased edeneda (ujumine, sõudmine), talvel suusaspord (järvel, merel), uisutamine jne. On märgine maa ümbruses, tuleb leida teisi spordiharusid, mis soodsamad jälle mäesportidele (rännakud, kelgusõidud, suusahüpped jne.). Tutvunedes kohapeal olevate sportlaste võimlate, mänguväljade ja teiste puhtlooduslike iseäraldustega, ümbrusega, hakkab kehakultuuri sihtkapitali instruktor juba spordiorganisatsioonide siseeluga tutvunema. Seks osutub vajalikuks kõige pealt kohale sõites kõigi spordiorganisatsioonide esitajaid kokku kutsuda. On koosolek seks koos, saab sihtkapitali instruktor juba järgmisi teateid ning korraldusi sooritama: 1) kõige pealt tutvustab ta kõiki esitajaid kehakultuuri sihtkapitali otsekoheste ülesannetega, tema peal lasuva vastutusega ning majanduslike võimalustega, selle järele loob esitajaist ühe järjekindlalt kokkukäima hakkava esituse, kes oma keskelt annab kehakultuuri sihtkapitali

instruktorile koha peal seltsi (kui spordiorganisatsioonid muudugi koha peal mitu), mis tsentrumiks välja kujuneb, kus sportharidusline töö hakkab edaspidi arenema. Spordiseltsid peavad üle siin saama kõigist raskustest, kus täna kehakasvatustööd ei ole enam üksikute töö, vaid riikline töö ning rahvalik töö.

On loodud juba kokkulepe spordiorganisatsioonide vahel kohtadel, tuleb teine töö järjekorras, mis mitte ei ole väiksem. See on nimelt: tuleb kõige tihedamalt sidemeid luua kõigi kohapealsete riikliste (kaitseleit, kaitseväge), omavalitsuste (linn, maakonna-valitsused) ning seltskondliste (haridusliit, karskusliit, koolinoorsooliit, Ü.E.N.Ü., rahvaühikoolid, tööliserühmitused jne.) organisatsioonide, spordiosakondade vahel. Tuleb kokku kutsuda seks eraldi kas riikliste, siis omavalitsuste või nii edasi esitajaid; kui kokkulepe mõnede vahel juba leitud, tuleb seda kokkulepet veel hästi laiendada.

Oma näpunäiteid andes kehakultuuri sihtkapitali valitsuse juhtnõu järele tuleb kehakultuuri instruktoril spordiseltse koondada seejärele juba eriliitidesse. Tal tuleks siin seltsidel abiks olla põhikirjade, kodukordade, aruanete, eelarvete kokkuseadmisel, milliseid saada võib instruktor Eesti spordi keskkliidust.

Me kehakultuurilise sihtkapitali valitsuse instruktor on sporditehnilise ametniku kõrval ka kasvatusinstruktor. Ta peab spordi kasvatusliit tähtsust oma referaatides, esinemistes allakriipsutama, missugune faktor ajab inimest terve meelelahutuse poole, värske õhu, päikesekiirte ning kosutavate vetelaine hõlma. Sportlane ei ole seega mitte suitsetaja, mitte alkoholi tarvitaja, kõlvatuse otsija, ta on tulevikus inimene kes looduse värskestes tahab elada ja loodust võita. Sportlane ei ole mitte mõni munk ühes sellega, tema voorustele kihutab teda kehaline kasvatus, sport, mis kehas näeb puha templit, kellel siin maises elus pandud kohustuseks surematut kunstiteost — hinge — enesest ka kanda. Tõsise sportlase mõtet saab kehakultuurilise sihtkapitali valitsuse instruktor seega me rahva hulka edeseele kanda.

Kas see töö on raske? On küll!

Instruktor peab lepitudajana igalpool esinema, olgu see puht spordiorganisatsioonide omavahelise pere keskel või teiste kaudselt spordiga tegemist tegevate riikliste, omavalitsuste ning seltskondliste ühingute spordiosakondade hulgas.

Spordiorganisatsioonide intelligentsist ripub just ära terve Eesti spordiliikumise tulevik. Saavad spordiorganisatsioonid kokkuleppida, meie instruktorite tööd kergendada, saab ka riik meid rikkalikumalt senisest toetama. Sõbrad, selleks käed kohe külge, et ka meie rahvale kindlaks teha, et tulevikus väljapaarvad, tulevikus inimesed vajavad kehakultuuri selle sügavamas ning veetlevamas ulatuses!

Korvpalli määruste lisa.

(Järg.)

Nr. 27. Määrus 7 pkt. 7; Määrus 6, pkt. 12, märkus.

K. — Kas mäng katkeb, kui pall on mängus ja märkija vilistab? V. — Ei. Mängu jatkatakse nagu ei oleks vilet olnudki. Märkijad peaks vilistama ainult siis, kui pall on surnud.

Nr. 28. Määrus 7, pkt. 10.

K. — Kas paigalseisimine ja palli mitukorda järjest põrandale viskamine on tilgutus? V. — Ja.

Nr. 29. Määrus 7, pkt. 10.

K. — Mis on tilgutus ja kunas ta algab? V. — Tilgutamine leiab aset, kui mängija, kelle käes on pall, viskab, veeretab, või lööb palli ja puutub teda jälle ennem kui pall puutub kedagi teist mängijat. Tilgutamine algab sel momendil mil pall lahkub mängija kätest ja lõppeb siis kui pall üheks momendiks jääb mängija ühte või kahte kätte peatuma või puutub kaht kätt ühel ajal.

Nr. 30. Määrus 7, pkt. 10.

K. — Mängija kobab ja käperdab palli ja lõpuks saab palli oma kätte; kas see loetakse tilgutuseks? V. — Ja.

Nr. 31. Määrus 7, pkt. 10.

K. — Kas mängija võib tilgutades vahetada käsi, ilma määrusi rikkumata? V. — Ja.

Nr. 32. Määrus 7, pkt. 10.

K. — Mängija püüab palli kahe käega, tilgutab alguses ühe käega, siis vaheldamisi kahega ja tilgutuse lõpul püüab palli kahe käega ja annab söödu; kas see on määruste rikkumine? V. — Ei.

Nr. 33. Määrus 7, pkt. 10.

K. — Mängija tilgutab, viskab korvi peale ja pall põrkab tagalaust tagasi, sellesama mängijale, ilma korvist läbi minemata ja ilma, et keegi teine mängija palli puutuks. Kas see mängija võib uuesti tilgutada ja korvi peale visata. V. Ei. Vaata määrus 14, pkt. 10.

Nr. 34. Määrus 7, pktid 11 ja 12.

K. — Mõnel kaitsjal on harjumus käega puutuda ratast; kas see on määruste rikkumine? V. — Jah on; isiklik viga hüütakse hoidmise või blokeerimise eest.

Nr. 35. Määrus 7, pkt. 11.

K. — Kas see on seaduslik mängija poolt, seljatagant panna käed üle või ümber vastase palli külge? V. — Ja; oletades, et seal ei ole isiklik kokkupuutumist, mis on peaaegu võimata, sarnase mängu juures. Vaata märkust määrus 7, pkt. 11. juures.

Nr. 36. Määrus 7, pkt. 14.

K. — Kui viga on hüütud ühe meeskonnale ja ennem kui vabaviske on kordasaadetud, hüütakse uus viga teisele meeskonnale, milline on otsus? V. — Pall visatakse keskel üles peale viimast vabavisket.

Nr. 37. Määrus 7, pkt. 14.

K. — Ühele meeskonnale on hüütud isiklik viga, millele järgneb mitmekordne viske ja ennem kui esimene vabaviske on täidesaadetud, hüütakse isiklik viga teisele meeskonnale. Kas see loetakse kahekordseks veaks ja kummalegi meeskonnale antakse ainult üks vabaviske? V. — Ei. Kui vead ei tehtud ühel ajal, viiakse mõlemad karistused eraldi täide, kuid pall visatakse üles keskel peale viimast vabavisket.

Nr. 38. Määrus 7, pkt. 19.

K. — Mängija A on korvi peale viskamas; tema vastane võtab palli ära ilma, et teda puutuks; on see seaduslik? V. — Ja.

Nr. 39. Määrus 8, pkt. 2.

K. — Kes peab meeskondadele vaheajal teatama, et kolm minutit on aega vaheaja lõpuni? V. — Kohtuniku kohus on järelevaadata, et see teade antakse. Ta võib saata ajamõõtja seda tegema, või abikohtunik võib seda teha.

Nr. 40. Määrus 8, pkt. 5.

K. — Kas mängijad peavad hüppepalli juures, kas keskel või mujal, seisma näoga oma korvi poole? V. — Mingisugust näoga oma korvi poole seismist ei ole nõutud.

Nr. 41. Määrus 8, pkt. 5.

K. — Kui viga tehakse kas veerandite või poolte vaheajal, kunas saadetakse karistus täide? V. — Karistus saadetakse täide vaheajal ja pall on peale seda surnud. (Järgneb.)

Sisevõistluste tähtsusest.

(2. lhk. järg.)

Kaaluvam tegur spordis on võitlusmoment! Viimase energiaga, kogu jõu kontsentratsioon ja väljapanemisega vastast võita, on peaasi. Kui aga terve talve ainult võimeldakse, lähivad närvid laisaks ja nende reaktsioonivõime kahaneb. Siis vajatakse kevadel vast kuu ja veel enamgi, et võistluseks tarvisminevat närvitundlikkust omandada. Et see just nii on, märkan oma kogemustest, et ma hooaja lõpul vast parimasse vormi alles tõusen. Ma tean enese kohta, et ma esijoones mitte treeningut ei vaja, vaid võistlust. Oma keha hoiame ma kavakindla võimlemisega korras, et ma aga võita suudaksin, selle eest peavad minu närvid hoolitsema. On need sarnaselt tundelised, et nad kuni viimase ni reaktsioonivõimulised on, siis on hea, siis võin ma igasse võistluse minna.

Ja seda reaktsioonitundlikkust ei taha ma enesele ära magada lasta, ilma et mu võime sellest suuri kaotusi kannataks.

Dr. Peltzer kirjutas mulle hiljuti: „Ma pean alati jooksev olema, midu lähen ma halvaks.“ Samast põhjusest pean ka mina talvel jooksma, pean sisevõistlustel startima, ikka võistlusseisukorda jääma, et mu närvid magama ei jääks. Iga aktiivsportlane andub palju tugevamale treeningule, kui tal lähemal ajal võistlusi ees seisab. Ta elu on seetõttu ka palju korralikum. Ka seda argumenti ei saa kuidagi kõrvalise tähtsusega asjaoluna vaadelda.

Minu arvates omavad sisevõistlused sedavõrd head, positiivset, et nad juba hooaja alguks võivad võistlusküpse sportlase väljale tuua ja igale aktiivsportlasele ergutavalt mõjuda. Seega on põhjust küllaldaselt sisevõistluste olemist õigustatuks pidada ja nende korraldamist propageerida.

— Charlton parandas 880 yardi ujumise rekordi 10.32 peale.

Tartu kiri.

Olimpiaadi ettevalmistus. — Esivõistlused poksis. — Käsipall. — „Vana viha“ jne.

Lõpuks on ometi nii kaugule jõutud, et olümpiakomitee on valitud. Seltside esitajad oma koosolekul valisid selle koosseisus: J. Martin — esimees, G. Kalkun — esimehe abi, H. Michelson — kirjatoimetaja, Kivastik — laekahoidja ning dr. Freiberg — arstiks. Selle hoole jääb nüüd kõikide olümpiaadi puutuvate asjade ajamine Tartus. Treeningu küsimus, kava ning finantsasjad. Kahju, et pole veel leitud treenerit ega suudetud tunde küllaldaselt muretseda. Praegu on komitee kasutada ainult üks tund nädalas, ent sellestki võetakse kaunis leigelt osa ning just paremate sportlaste poolt, kes loomulikult peaksid esirinnas sammuma. Kalev korraldab praegu maadluskursust hra Käpa juhatusel. Olud kursusteks pole sugugi kohased. Harjutusruum ning sissesead on „looduslikus“ olekus, täis tolm ja mustust; samuti jätab kord palju soovida.

Laupäeval ja pühapäeval korraldati maakonna esivõistlusi poksis. Tagajärjed: kukkaal — 1. Lester; sulgkaal — 1. Meister, 2. Fuks, 3. Must; kergekaal — 1. Piirberg, 2. Kaiv, 3. Tanni; keskkäal — 1. Tedre, 2. Ots, 3. Tuul; keskkäal — 1. Reimann, 2. Korol, 3. Maasing; poolraskekaal: 1. Oole, 2. Rattasepp, 3. Vosmi. Peale Otsa (NMKÜ) kõik Tartu Kalevi liikmed. Osavõtt keskmine. Mis puutub võistluse korraldusse, siis seletab is. Pärn, et nii edasi minna ei tohi. Võistluse korraldamine tubaka suitsuses ning õllelõhnalises atmosfääris ei mõju kaasa spordiliikumise edendamisele, vaid kisub teda, peaaegu jalgadele just raskejõustikku, peaaegu balagaanilikule tasapinnale. Tõsi küll, kassa peale mõjub säärase olukord paremini, kuid see ei tohiks siiski mõduandev olla, sest hea tahtmisega võib nii mõndagi saavutada.

Pühapäeval käsipalliõhtul kohtasid keskkoolide tsükli seminar ja tehnikagümnaasium võrkpallis. Tehnikagümnaasiumist, kes möödunud aastal meistrivõistluse kandideeris, on lahkunud tervena endine koosseis. Nüüd domineerisid uued jõud ning võrdlemisi hea eduga. Seminaar, kui möödunud aasta meister, suutis neid küll võita 15:8 ja 15:3, kuid kolmanda koha peale peaks neil ikka shansse olema. Naiste võrkpallis lõi neljalikmeline E. tütarl. gümn. — tehnikagümni. komandot 15:4 ja 15:6.

Ilusat mängu mängis seminaar Saksa gümn. vastu, seades üles uue keskkoolide rekordi. Nad viskasid 75:3 vastu. Mäng oli iseäranis kiire ja ilus oma täpsete söötude tõttu. Saksa gümn. ei mänginud just halvasti, meeskonna edu halvasti aga edurivi viskete nõrkus. Ka seminaari

tuusad polnud just suure tagajärje peale vaatamata küllaldaselt vormis.

Huvitava käsipalli tsükli organiseerib lähemal ajal NMKÜ üliõpilasorganisatsioonide vahel. Võistlused korraldatakse kahe miinuse süsteemis korv- ja võrkpallis, meestele ning naistele. Et asi huvitavam oleks ning kõigile parematele võimaldada osa võtta, on lubatud vähematel organisatsioonidel koonduda, kuna suuremad iseseisvalt esinevad. Kavatsesidav meeskonnad oleksid järgmised: E. üliõpil. selts, Vironia, Ugala, üle jäänud korp! koondis, väikeseltside koondis ning naistele: Filiae Patriae, korp! koondis, seltside koondis. Organisatsioonidevahelise turniiri võitjal oleks kohtamine organiseerimatu komandoga.

See võistlus töötab pakkuda suuremat helevust senises kopitanud õhkkonnas. Üldse on üliõpil. organisatsioonid suuremat rõhku hakanud spordile panema, määrates suuremaid summasid spordi edendamiseks ja muretsedes saali treeninguteks, mida varem ajal näha ega kuulda ei tahtud. Vanemate üliõpilasspordil ridades on elavust tekitanud eelseisv ülemaailmeline üliõpilasolümpiaad septembrikuul s. a. Roomas, millest Eesti 10 esitajaga osa võtab. Treeningut algavad kevadel Neumann, on ka kuulda Everi tagasitulekut sportlaste ridadesse.

Talispordis, peamiselt jääpallis, halvab tegevust vana konflikt Kalevi ja E. Akad. Spordiklubi vahel. Teatavasti oli läinud aastasel kohtamisel klubi ja Kalevi vahel mõlemal seltsil liigete vahel tüli tekkinud. Klubi juhatus nõudis süüdlaste vastutuselevõtmist, kuid Kalev ei reageerinud millegagi selle peale. Konflikt halvasti juba suvel kergejõustiku võistlusi, kuna nüüd uuesti kipub talispordi võistlusi takistama. Oleks juba kord aeg, et seltsid mõlemilt poolt kompromissi teeksid ja asja likvideeriks. Asi pole ju niivõrd põhimõttelise tähtsusega, et järeleandmised võimatud.

Õrnemsgu kaebab, et nendest liig vähe kirjutatakse — kui on, siis olgu. Võtku kõik seltsid, nii linnas kui maal, teadmiseks, et Tartus on „naismeeskond“ korvpallis ning võrkpallis ja igatsevad väga välisvõistlusi. Tartu naistel on juba mõnedel õpitud surumine ehk see küll just naiste kohane ei ole, samuti tõstavad nad hästi. Korvpallis mängitakse ammugi meesmääruste järele. Teevad lärm ja foule nagu mehedki. Eraviisil on tegutsemas isegi naiskohtunikud — nii et läbi ja läbi täis sportlist vaimu ning mehelikkust. Kutsuge neid võistlema ehk tulge ise vaatama, kahetsema ei saa, — sest on niipalju vaatamisväärilist. Jot Kilogramm.

Inglise jalgpallist.

(2. lhk. järg.)

pidamine, millest osa võtsid ka arst, treener ja vigastatud. Tagajärjeks oli, et vigastatud karikavõistluse jaoks veel reservi jäeti ja kolm uut meest sisse võeti. Ümbergruppemise hoiduti.

Tsentraalfina esines 20-aastane poiss, kellele täpsed ettekirjutused anti. Ta pidi Jenningsi vari olema, seda igalpool jälgima. Oli kena vaadata, millise kohusetundega Park oma ülesannet täitis. Kunagi ei saanud Jennings edasi, ilma et Park teda palli äravõtmisega ei oleks tülitanud. Ma usun, see mäng Newcastle'is ei unune Jenningsil. Tema, Leedsi hiilgetäht, tehti Parki poolt täiesti külmaks. Park rippus ta küljes takjana. Jenningsi auks peab aga ütlemä, et ta oma pettumust ega ägedust kuidagi ei väljendanud. Ta võitles kuni lõpuni. Igatahes edult. Gallacher näitas ennast jälle parimast küljest. Ta kaasmaalasest vastane oli üle 1.80 meetri pikk. 20 min. järel, kui Gallacher puhtalt läbi oli mürnud, pani back talle jala taha ja päästis sellega vära. Hudspeth, Newcastle'i penaltymeister, pillas shansi. Seymour lõi selle järel vära, kuid see loeti ofsaidiks. 0:0 mindi vaheajale. Mäng oli kindlasti Newcastle'i peos. Mõne minuti järel lõi Gallacher päeva ainsa vära. See on tema spetsialiteetidest, kõigist seisukordadest ikka otse lüüa. Selle järel jättis Gallacher mõlemad kaitsjad seljataha ja tormas väravale. Väravahat tuli vastu. Kiiremalt jooksult lõi Gallacher vasaku välisküljega vasakusse nurka, ise paremaltpoolt väravavahti võrku jookstes. Värav loeti ofsaidiks.

Ka Inglismaal on nõrku vahekohtunikke. Nende erilist kategooriat nimetatakse „homeri-tekst“, mida vast kodusteks vahekohtunikudeks võiks tõlkida. Mäng oli väga kõva ja energiline.

Oli palju hoiatusi ja üks mõlema meeskonna kokkukutsumine noomimiseks. Mulle oli huvitav, et sama vahekohtunik 8 päeva tagasi Leedsis oli eelmängu juhtinud. Minu mulje järele oli ta „homer.“

Newcastle'i kaitset peetakse meeskonna nõrgemaks osaks. Mul ei olnud sarnast muljet. Kuigi kolm varameest väljal seisid, mängis ta absoluutse kindluse ja üleolekuga. Kolme mänguga saavutas meeskond 8 väravat ühe vastu. Newcastle'i meeskond on eranditult sõbralik seltskond. Newcastle ise peab head tooni. Kui mõni mängija oma piiridest üle astub, võib kergesti juhtuda, et mõni direktoritest talle seletab: „See ei ole Newcastle'i vorm.“

(Järgneb.)

Spordiäri RESEV-RESEL

Tallinn, Toompüestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmis-
fatud spordi ja võim-
lemise abinõusid.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,

Telefon 10-02,

Soovitab talispordi hooajaks

suuski,
kelkusi,
liuraudu,
jääpalli tarbeid

ja kõiki muid spordiabinõusid parimatest kodu- ja väljamaa tehastest. Ladus suuremal arvul spordikirjandust.

Järva,

Stokholmi jääpallimeeskond, võistles Helsingis. Kiffen lõi teda 3:0 (2:0), kuna Helsingi koondusmeeskond isegi võidu 5:2 (1:2) meisterdas.

Finnepokaali võistlused,

mis tegelikult on Norra-Soome kiiruisutamise maavõistluseks, andsid Oslos tagajärjedeks: 500 mtr. — 1. Larsen (Norra) 45,6; 2. Evenson (Norra) 45,9; 3. Moen (Norra) ja Backman (Soome) 46,3; 5. Pietilä (Soome) 46,9; 6. Skutnabb (Soome) 47,3; 7. Tverin (Soome) 47,5; 8. Pettersen (Norra) 48,7. 1500 mtr. — 1. Evenson 2,27,7; 2. Skutnabb 2,29,5; 3. Larsen 2,30,5; 4. Moen 2,31,2; 5. Backman 2,32,9; 6. Tverin 2,33,1; 7. Pietilä 2,36,0; 8. Pettersen 2,37,1. 5000 mtr. — 1. Evenson 8,47,2; 2. Skutnabb 8,52,8; 3. Moen 8,53,7; 4. Larsen 8,55,7; 5. Tverin 9,00,9; 6. Backman 9,08,8; 7. Pietilä 9,10,9; 8. Pettersen 9,32,7. 10.000 mtr. — 1. Evenson 18,19,2; 2. Moen 18,19,5; 3. Skutnabb 18,27,8; 4. Tverin 18,42,1; 5. Larsen 18,43,5; 6. Backman 19,04,9; 7. Pietilä 19,06,7; 8. Pettersen 19,41,9. Üldiselt võitis Norra 30,5 punktiga Soome 53,5 punkti vastu.

Rootsi — Norra

jääpalli maavõistlus lõppes pühapäeval Oslos eelmise võidu 3:1.

Vene kiiruisutajad

näitasid Oslos: 1500 mtr. — 1. Melnikov 2,24,0; 2. Kalinin 2,26,0; 3. Ippolitov 2,27,0; 4. Kushin 2,28,5. 10.000 mtr. 1. Kushin 17,41,1; 2. Melnikov 17,45,2; 3. Ippolitov 18,19,2; 4. Kalinin 18,25,0.

Kanada — Rootsi

maavõistlus jäähokkeis Stokholmi staadionil andis eelmisele võidu 17:1. Pealtvaatajaid 6000.

Rumba Davosis.

Läti kiiruisutamise meister Rumba võistles Davosis hea eduga. Tagajärjed olid seal: 500 mtr. — 1. Hooftmann, Holland, 45,6; 2. Rumba 46,4; 3. Boot, Holland, 46,4. 1000 mtr. — 1. Rumba 1,34,4; 2. Oetves, Ungari, 1,37,6; 3. Boot 1,38,8. 1500 mtr. — 1. Rumba 2,24,4; 2. Oetves 2,29,6; 3. Jamek, Austria, 2,31,6. 5000 mtr. 1. Rumba 8,58,8; 2. Haiden, Holland, 9,10,4; 3. Oetves 9,16,6.

Talispordi võimalused Viljandis

on käesoleval talvel eriti kitsad. Kuigi ilmastik kõige enam süüdi on, ei saa etteheiteid tegemata jätta ka juhtivatele sporditegelastele. Läänud talvel oli Viljandil kaks üsna korralikku liuvälja ja üks hea kelgumägi, käesoleval ainult üks pisitiluke liuväljakene Ugala aias. Aasta algul tehti küll eeltöid suurema liuvälja asutamiseks maak. gümnasiumi parki, kuid ettevõtjad, ühendatud spordiorganisatsioonid, loobusid poolikul tööl juba ammu. Kui liuväljade puudust ja viletsust nendega osaltki masendab ikka see kuri loodus, siis kelgumägi kannataks senist temperatuuri kindlasti välja ja tasuks ka enda kulud. Praegu aga rahuldatakse võimast kelgutamiskirge igal nõlval ja mäel linnaski, kus sagedaid õnnetusi juhtub ja täielisest sportlisest naudingust juttugi pole.